

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY BEJSCE NA LATA 2016-2023

„FRESH-BIZ” na zlecenie:
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bejskach

BEJSCE 2016

Spis treści

Wstęp	3
1. CHARAKTERYSTYKA GMINY BEJSCE	7
1.1 Położenie i obszar gminy	7
1.2 Środowisko przyrodnicze i zasoby naturalne	9
1.3 Infrastruktura techniczna	10
1.4 Infrastruktura społeczna	11
1.5 Sytuacja gospodarcza	12
2. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE	13
2.1 Ludność i struktura demograficzna	13
2.2. Organizacja i funkcjonowanie pomocy społecznej na terenie Gminy	14
2.3 Bezrobocie	16
2.4 Ubóstwo	18
2.5 Bezdomność	20
2.6 Uzależnienia	21
2.7 Niepełnosprawność	22
3. ANALIZA SWOT	24
4. CZĘŚĆ PROGRAMOWA	33
4.1. Cele	33
4.2 Źródła finansowania	39
4.3 Harmonogram Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bejsce	41
4.4 Sposoby monitorowania i oceny strategii	56
5. WNIOSKI I UWAGI KOŃCOWE	58

Wstęp

Zarządzanie gminą wiąże się z podejmowaniem wielu działań oraz decyzji ważnych dla lokalnej społeczności. Rozwiązywanie problemów społecznych jest jednym z kluczowych zadań, jakie stoją przed jednostkami samorządowymi. Głównym celem tworzenia dokumentu strategicznego, jest określenie misji i wyznaczenie priorytetowych kierunków rozwiązywania problemów społecznych. Realizacja zadań pomocy społecznej wymaga wypracowania odpowiednich metod pracy oraz profesjonalnego i systematycznego diagnozowania problemów społecznych w gminie. Diagnoza rzeczywistych potrzeb społeczności lokalnej oraz określenie planu działań w długofalowej perspektywie są niezbędnymi warunkami efektywnej realizacji polityki społecznej w gminie. Opracowanie strategii rozwiązywania problemów społecznych powstało w oparciu o analizę danych statystycznych m.in. takich instytucji jak: Główny Urząd Statystyczny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy w Kazimierzy Wielkiej, oraz wyników badań a także konsultacji społecznych. Identyfikacja problemów społecznych została przeprowadzona z uwzględnieniem danych za lata 2012 – 2015, w m.in. w obszarze:

- bezrobocie,
- ubóstwo,
- niepełnosprawność,
- opieka nad dzieckiem i rodziną,
- przemoc w rodzinie,
- uzależnienia,
- przestępczość.

Przed instytucjami pomocy społecznej na poziomie lokalnym stoją trudne do rozwiązania problemy społeczne bez zaspokojenia których społeczeństwo nie może sprawnie funkcjonować. Opracowana strategia problemów społecznych pozwala na rozszerzenie i pogłębienie form pomocy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej np. na szczeblu powiatowym. Istotnym jest fakt, iż pomoc społeczna nie koncentruje się wyłącznie na pomocy materialnej i wsparciu finansowym ale również na zbudowaniu systemu reintegracji społecznej i zawodowej dla osób z problemami, wzmocnieniu postaw aktywnych, rozwoju edukacyjnym, a także poradnictwie psychologicznym w rozwiązywaniu problemów indywidualnych i profesjonalnej pracy

socjalnej. Podejście kompleksowe jest szansą na skuteczne wyłączenie osób z systemu pomocy społecznej w wyniku ich reintegracji zawodowej o rozwiązaniu ich problemów powodujących wykluczenie.

Dokument – Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bejsce został przygotowany na lata 2016-2023. W proces wyznaczania celów strategii włączone zostało szerokie grono zainteresowanych sytuacją społeczną w gminie co stanowi istotny wkład w budowę społeczeństwa obywatelskiego a dokument w ten sposób zbudowany oddziałuje na szeroką grupę interesariuszy.

Strategia składa się z trzech zasadniczych części, tj. części wprowadzającej, diagnostyczno-analitycznej i strategicznej- programowej. Z opracowanej diagnozy wyłaniają się konkretne problemy, nad którymi winna skupić się polityka społeczna Władz Gminy Bejsce oraz podległych jednostek organizacyjnych. Ujęte w formę misji, celów strategicznych, operacyjnych i kierunków działań, w sposób praktyczny wyznaczają konkretne działania poszczególnych instytucji i jednostek. Skuteczność wyznaczonych w niej działań pomocowych będzie zależała zarówno od posiadanych i pozyskanych przez gminę środków finansowych, jak również szerokiej i aktywnej współpracy przedstawicieli jednostek samorządowych i partnerów społeczno- gospodarczych, w tym organizacji pozarządowych.

Ramy prawne

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bejsce jest dokumentem, określonym przez ustawowy obowiązek zgodnie z art. 17 ust.1, pkt. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2015r. poz. 163 z późn. zm.), z której wynika realizacja zadań z zakresu polityki społecznej wynikających z polityki regionalnej Unii Europejskiej. W myśl art 16 b ustawy o pomocy społecznej, Gmina opracowuje strategię rozwiązywania problemów społecznych, która zawiera w szczególności:

- 1) diagnozę sytuacji społecznej;
- 2) prognozę zmian w zakresie objętym strategią;
- 3) określenie:
 - a) celów strategicznych projektowanych zmian,
 - b) kierunków niezbędnych działań,

- c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych,
- d) wskaźników realizacji działań.

Na zasady realizacji gminnych strategii rozwiązywania problemów społecznych mają wpływ także inne akty prawne do których należą:

- ✓ Ustawa o samorządzie gminnym (Dz.U. 2016 poz. 446);
- ✓ Ustawa o samorządzie powiatowym (Dz.U. 2016 poz. 814);
- ✓ Ustawa o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. 2015 poz. 114);
- ✓ Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2016 poz. 575);
- ✓ Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2016 poz. 645);
- ✓ Ustawa o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. 2011 nr 43 poz. 225);
- ✓ Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2016 poz. 487);
- ✓ Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. 2016 poz. 169);
- ✓ Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2015 poz. 1390);
- ✓ Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2016 poz. 224);
- ✓ Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2011 nr 127 poz. 721 z późn. zm.);
- ✓ Ustawa o dodatkach mieszkaniowych (Dz.U. 2013 poz. 966);
- ✓ Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. 2016 poz. 239);
- ✓ Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. 2016 poz. 239).

Dodatkowo, przy planowaniu Strategii rozwiązywania problemów społecznych należy wziąć pod uwagę również inne dziedziny ze sfery społecznej takie jak : edukacja, zdrowie, sport, kultura a także programy krajowe, w tym, m.in.:

- ✓ program powrót osoby bezdomnej do społeczności,
- ✓ program pomocy państwa w zakresie dożywiania,
- ✓ krajowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- ✓ krajowy program zatrudnienia,
- ✓ program opieki nad dzieckiem i rodziną.

Według ustawy, pomoc społeczna ma celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie ich trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia i możliwości oraz udostępnienie odpowiednich warunków pozwalających na prowadzenie życia w standardach odpowiadających godności człowieka.

Opracowana Strategia jest zgodna z założeniami odnoszącymi się do polityki społecznej dokumentów strategicznych przygotowanych na poziomie europejskim, krajowym, wojewódzkim i lokalnym i umożliwia ubieganie się o środki zewnętrzne, m. in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Zgodność z dokumentami strategicznymi

- ✓ **Strategia EUROPA 2020**, której założeniem jest stworzenie większej liczby miejsc pracy i podniesienie standardu życia, wyznacza trzy główne priorytety:
 1. Rozwój inteligentny – rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacji.
 2. Rozwój zrównoważony – wspieranie gospodarki efektywniej korzystającej z zasobów, bardziej przyjaznej środowisku i bardziej konkurencyjnej.
 3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – wspieranie gospodarki o wysokim poziomie zatrudnienia, zapewniającej spójność społeczną i terytorialną.
- ✓ **Strategia rozwoju kraju 2020**, która zawiera opis działań w zakresie bezpieczeństwa socjalnego obywateli znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.
- ✓ **Strategia rozwoju kapitału ludzkiego 2020**, której głównym celem jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjału osób aby mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia.
- ✓ **Krajowy program przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu 2020**, którego celem jest obniżenie o 1,5 mln liczby osób zagrożonych ubóstwem lub

deprywacją materialną lub żyjących w gospodarstwach domowych bez osób pracujących lub o niskiej intensywności pracy.

- ✓ **Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego**, której celem jest m.in. poprawa infrastruktury społecznej i usług publicznych czyli wzrost kapitału społecznego, wsparcie zatrudnienia i większa jakość życia w regionie.
- ✓ **Strategia Rozwoju Gminy Bejsce na lata 2016-2023**, która wyznacza m.in. następujące cele operacyjne: Rozwój systemu edukacji oraz kapitału intelektualnego i zatrudnienia, Poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz minimalizowanie negatywnych skutków bezrobocia

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY BEJSCE

1.1 Położenie i obszar gminy

Gmina Bejsce położona jest w powiecie kazimierskim w południowej części województwa świętokrzyskiego, na obszarze Niecki Nidziańskiej, w pobliżu rzeki Nidzicy, w obrębie Płaskowyżu Proszowickiego. Powierzchnia Gminy wynosi ponad 57 km² i zamieszkiwana jest przez 4203 osób. Odległość Gminy od Kielc wynosi 80 km i 60 km od Krakowa.

Gmina Bejsce sąsiaduje z gminami:

- ✓ Opatowiec (od północno – wschodniej strony),
- ✓ Kazimierza Wielka (od północno – zachodniej strony),
- ✓ Czarnocin (od północnej strony),
- ✓ Koszyce (od południowej strony - województwo małopolskie).

Gminę Bejsce tworzy 16 miejscowości w 16 sołectwach, tj. Bejsce, Zbeltowice, Morawianki, Kijany, Sędziszowie, Grodowice, Brończyce, Czyżowice, Morawiany, Dobiesławice, Prokocice, Królewice, Kaczkowice, Uściszowice, Piotrkowice, Stojanowice.

1.2 Środowisko przyrodnicze i zasoby naturalne

Gmina Bejsce od północy otoczona jest od północy pasmem wzgórz, w pobliżu rzeki Nidzica. Walory turystyczne to główny argument przyciągający do zwiedzania szlaku turystycznego prowadzącego z Bejsce przez Rogów do Opatowca. Klimat na obszarze gminy jest zróżnicowany. Większa część gminy należy do subregionu wysoczyzn i wysokich teras. Najmniej korzystny klimat posiadają dna dolin rzecznych, położonych w zasięgu inwersji temperatury i wilgotności powietrza. Zdecydowanie lepsze warunki klimatyczne posiadają wysoczyzny.

Stan ilościowy i jakościowy zasobów wodnych stanowi jeden z podstawowych mierników atrakcyjności inwestycyjnej gminy i będzie warunkował jego obecny i przyszły rozwój. Główną rzeką przepływającą przez teren gminy jest Nidzica stanowiąca lewy dopływ Wisły, pozostały północny obszar gminy należy do zlewni Nidy. Niestety badania wykazały niską (pozaklasową) jakość wód w Nidzicy. Na obszarze Gminy Bejsce znajdują się również mniejsze ciek, w tym: Jawornik, będący dopływem Nidzicy oraz niewielkie stawy, przeważnie nieużytkowane lub służące jako zbiorniki przeciwpożarowe, które usytuowane są w Dobiesławicach, Bejskach, Czyżowicach, Piotrkowicach, Uściszowicach, Królewicach, Zbeltowicach, Grodowicach, Sędziszowicach, Morawianach, Kijanach i Stojanowicach.

Rzeźbę terenu gminy charakteryzuje się powierzchnią falistą ze wzniesieniami w kształcie zaokrąglonych garbów, przebiegającymi z północnego zachodu na południowy wschód. Najwyższe wzniesienia sięgają wysokości 240 – 260 m n.p.m. Gmina Bejsce charakteryzuje się bardzo wysoką jakością gleb, w tym występują tu gleby: brunatne, czarnoziem, mady, gleby glejowe, gleby mułowo-torfowe. Znaczne obszary gminy zajmują gleby o najwyższej klasie bonitacji. Są to grunty klasy I – III, które nie powinny być przeznaczane na cele nierolnicze.

Gmina znajduje się poza obszarami chronionymi na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2015 poz. 1651), a także poza obszarami objętymi ochroną w ramach Natura 2000. Gminę cechuje bardzo niska lesistość na poziomie 0,6% oraz bardzo wysoki udział powierzchni w zasięgu upraw rolniczych, tylko 1000 ha zajmują łąki i pastwiska zlokalizowane najczęściej w dolinach rzecznych. Roślinność wysoka występuje głównie w formie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych towarzyszących ciekom wodnym i drogom.

Gmina Bejsce jest atrakcyjna krajobrazowo dzięki bogatej i zróżnicowanej rzeźbie terenu, obecności doliny Nidy i strugi Jawornik, tradycyjnemu utrwalonemu uskokami terenowymi podziałowi własnościowym pól, szacie roślinnej o zróżnicowanym charakterze oraz wpisane w krajobraz obiekty historyczne tj. zespół pałacowy i kościelny w Bejskach.

1.3 Infrastruktura techniczna

Gmina Bejsce znajduje się 80 km na południe od Kielc i 60 km na wschód od Krakowa. W niewielkiej odległości od gminy przebiega droga krajowa 79 a bezpośrednio przez teren gminy droga wojewódzka nr 768, połączona z siecią dróg powiatowych i gminnych. Drogi lokalne prowadzące do Kazimierzy Wielkiej i Opatowca zapewniają połączenie ze szlakami komunikacyjnymi wiodącymi do Krakowa, Kielc i Sandomierza.

Gmina Bejsce zaopatrywana jest w energię elektryczną za pośrednictwem krajowego systemu elektroenergetycznego po przez Spółki Polskie Sieci Elektroenergetyczne – Oddział w Radomiu. Stan infrastruktury elektroenergetycznej w gminie Bejsce oceniany jest jako dobry a dostęp do energii elektrycznej jest obecnie powszechny dla każdego mieszkańca. Gmina nie posiada lokalnego systemu ogrzewania opartego o zakład ciepłowniczy. Obecnie w gminie nie funkcjonuje żadna rozdzielcza sieć gazowa. Część gospodarstw domowych w celu przygotowywania posiłków korzysta z gazu bezprzewodowego. Liczba ludności korzystającej z sieci wodociągowej wyniosła w 2014 roku 3119 osób, a więc 74,2% ogółu mieszkańców gminy ma dostęp do sieci wodociągowej. Na terenie gminy znajduje się 361 indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków. Problem dotyczący odprowadzania ścieków może zostać rozwiązany na różne sposoby uwzględniając uwarunkowania techniczne i ilościowe wytwarzanych ścieków np. poprzez dobudowę kanalizacji bądź budowę przydomowych oczyszczalni ścieków -przy uwzględnieniu ekonomiczności rozwiązań technologicznych. Na terenie gminy nie istnieje obecnie żadne składowisko odpadów.

W 2014 r. w gminie znajdowało się 1 261 budynków mieszkalnych i 1 273 mieszkań i 5 696 izb. W 2014 r. na 10 mieszkań przypadały przeciętnie 33 osoby.

1.4 Infrastruktura społeczna

W gminie Bejsce funkcjonują następujące placówki oświaty:

- Samorządowa Szkoła Podstawowa im. gen. Franciszka Kamińskiego w Bejskach,

- Samorządowa Szkoła Podstawowa w Dobiesławicach im. Edwarda Haruzy,
- Publiczne Gimnazjum w Czyżowicach.

Do szkół podstawowych w 2014 r. uczęszczało łącznie 183 uczniów, 29 osób zakończyło naukę jako absolwenci. W gminnym gimnazjum w 2014 r. uczyło się łącznie 95 osób, 41 osób ukończyło szkołę.

W 2014 r. w gminie Bejsce działała 1 przychodnia - Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej BEJMED w Bejskach. Obsługę farmakologiczną realizuje jedna Prywatna Apteka w Bejskach. Zdrowie mieszkańców zabezpiecza dodatkowo kazimierska filia Świętokrzyskiego Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Kielcach.

W gminie funkcjonują dwie placówki stacjonarnej pomocy społecznej. Jedną z nich jest dom pomocy społecznej w Bejskach. Dysponuje on 115 miejscami, 104 miejsca są zajęte. W gminie znajduje się również Dom dla bezdomnych – tj. placówka zapewniająca całodobową opiekę dla osób starszych w miejscowości Morawany prowadzony przez Caritas jako Dom Opieki dla Osób Starszych w Morawanach.

Gmina Bejsce nie posiada kin, obiektów działalności wystawienniczej, instytucji muzycznych ani teatrów. Gmina dysponuje natomiast jednym muzeum etnograficznym - Skansen Wsi Polskiej leżący na terenie wsi Morawiany. Do gminnych instytucji kultury zalicza się też Gminny Ośrodek Kultury w Bejskach. Ponadto działalność kulturalna prowadzona jest w szkołach podstawowych i gimnazjum oraz świetlicach wiejskich zlokalizowanych w każdej miejscowości Gminy Bejsce.

W gminie działają obecnie 2 zespoły artystyczne: zespół muzyczny (instrumentalny) i zespół folklorystyczny. W 2014 r. w gminie działało aż 6 kół zainteresowań, co potwierdza chęć mieszkańców do udziału w działalności kulturalnej i życiu społecznym gminy.

W gminie zlokalizowana jest Gminna Biblioteka Publiczna w Bejskach. Księgozbiór biblioteki liczył na koniec 2014 r. 8624 woluminy i systematycznie jest powiększany w stosunku do poprzednich lat. W ostatnich siedmiu latach liczba czytelników korzystających z gminnej biblioteki utrzymuje się na podobnym poziomie (ok. 220 – 250 czytelników).

W gminie działa 1 klub sportowy - „LKS NIDZICA”, zlokalizowany w Dobiesławicach. Klub prowadzi sekcję piłki nożnej dla młodzieży. Od niedawna klub posiada boisko sportowe, które powstało w wyniku realizacji przez gminę projektu *„Zagospodarowanie przestrzeni publicznej w gminie Bejsce poprzez przebudowę boiska do piłki nożnej w m. Dobiesławice,*

budowę placu zabaw w m. Sędziszowice oraz dokończenie rozbudowy budynku świetlicy wiejskiej w m. Czyżowice" w ramach PROW 2007-2013.

1.5 Sytuacja gospodarcza

Gmina Bejsce charakteryzuje się niskim na tle powiatu poziomem przedsiębiorczości liczonym jako liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON w przeliczeniu na 10 tys. ludności. Wskaźnik ten w 2014 r. dla gminy wyniósł 381 podmiotów wobec 833 w powiecie kazimierskim.

W 2014 r. w gminie zarejestrowanych było 160 podmiotów w tym znacząca większość to mikroprzedsiębiorstwa. Lokalna przedsiębiorczość opiera się na małych firmach handlowo usługowych. Na terenie Gminy w miejscowości Czyżowice znajduje się zakład przetwórstwa mięsnego. Z punktu widzenia uwarunkowań lokalnej gospodarki bardzo ważna jest też przechowalnia owoców i warzyw w Sędziszowicach. Ponadto na terenie gminy znajdują się udokumentowane złoża surowców mineralnych, które częściowo są eksploatowane.

Gmina ma charakter zdecydowanie rolniczy, mieszkańcy w większości zajmują się rolnictwem na własny użytek. W gminie, ze względu na wysoką klasę jakości gleb oraz sprzyjający klimat panują korzystne warunki rozwoju rolnictwa. Wg danych GUS z 2010 roku w gminie jest ok. 750 gospodarstw rolnych z czego 99% prowadzi działalność rolniczą.

2. DIAGNOZA SYTUACJI SPOLECZNEJ W GMINIE

2.1 Ludność i struktura demograficzna

Liczba ludności zamieszkująca obszar Gminy Bejsce na koniec 2014 roku liczyła 4126 mieszkańców (dane, UG Bejsce). W latach 2007-2014 w gminie odnotowano ustawiczny spadek liczby ludności. W najbliższych latach najprawdopodobniej kontynuowany będzie ten niekorzystny trend demograficzny.

Tab. Ludność gminy Bejsce w poszczególnych sołectwach

Lp.	Nazwa sołectwa	Liczba ludności
1.	Bejsce	735
2.	Brończyce	148
3.	Zbeltowice,	142

4.	Morawianki	192
5.	Kijany	159
6.	Grodowice	219
7.	Morawiany,	287
8.	Czyżowice,	318
9.	Sędziszowie	285
10.	Dobiesławice	272
11.	Królewice	319
12.	Prokocice	155
13.	Kaczkowice	219
14.	Uściszowice	163
15.	Piotrkowice	317
16.	Stojanowice	196
RAZEM		4126

W 2014 r. liczba mężczyzn wynosiła 2 111 (51,2% ludności gminy), a liczba kobiet 2 015 (48,8% ludności gminy). Podobne proporcje utrzymywały się również w poprzednich latach. Gęstość zaludnienia w gminie Bejsce w 2014 r. wyniosła 73 osób na km² i przez wiele lat utrzymywała się na podobnym poziomie (wahania o 1-2 osoby/ km²). Gęstość zaludnienia jest mniejsza niż przeciętnie w powiecie kazimierskim (82 os/km²) i województwie świętokrzyskim (109 os/km²). W 2014 r. liczba zawieranych małżeństw przypadających na 1000 ludności wynosiła 4,7. W okresie ostatniej dekady obserwuje się tendencję spadkową tego wskaźnika.

W strukturze wiekowej ludności Gminy Bejsce dominuje ludność w wieku produkcyjnym (liczona dla przedziału wiekowego 18 - 67), która stanowi 63% w 2014 r., w wieku przedprodukcyjnym (14% w 2014 r.) i poprodukcyjnym -23%. Wielkość tych grup wiekowych określa lokalne zasoby pracy, które przy efektywnym wykorzystaniu są głównym czynnikiem rozwoju ekonomicznego gminy.

Ludność w wieku:	Powiat kazimierski	Gmina Bejsce
przedprodukcyjnym	5429	607
Produkcyjnym	21751	2643
Poprodukcyjnym	7509	953

Źródło: <http://kielce.stat.gov.pl>, 2014

Bezpośredni wpływ na strukturę wiekową ludności ma przyrost naturalny. W 2014 r. wskaźnik urodzeń żywych wyniósł 6,6 i był zbliżony, choć niższy, do średniej z okresu 2007 - 2014. Wskaźnik zgonów na 1000 mieszkańców wyniósł w 2014 r. 10,91 i był niższy niż w roku poprzednim (13,26) oraz niższy od średniej z lat 2007 – 2014. Mimo to przyrost naturalny na 1000 ludności jest ujemny i wyniósł w 2014 r. minus 4,3. Na szczęście negatywny wynik przyrostu naturalnego z roku na rok jest co raz mniejszy. Saldo migracji w latach 2007 – 2014 oscylowało w granicach od minus 25 do plus15, bez wyraźnej tendencji rosnącej czy malejącej. W 2014 r. wyniosło plus 12, a rok wcześniej minus 9.

2.2. Organizacja i funkcjonowanie pomocy społecznej na terenie Gminy

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest podstawą jednostką organizacyjną wykonującą zadania z zakresu pomocy społecznej, swoim działaniem obejmuje obszar Gminy. Zajmuje się organizowaniem pomocy społecznej w celu umożliwienia osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bejskach działa na podstawie następujących przepisów:

- ✓ ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. 2015 poz. 163)
- ✓ ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tj. (Dz.U. 2016 poz. 446),
- ✓ ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2005r. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.),
- ✓ ustawy z dnia 29 września 1994 o rachunkowości (tj. Dz.U. 2013 poz. 330),
- ✓ uchwały Nr X/46/90 Rady Gminy w Bejskach z dnia 16 marca 1990 r. w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bejskach,
- ✓ Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bejskach
- ✓ Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka,

Do zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bejskach należy (zgodnie ze Statutem), m.in.:

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka,
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych i celowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością, sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,
- praca socjalna,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania,
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo – wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych,
- tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
- dożywianie dzieci,
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bejskach w 2014 r. na realizację zadań z zakresu świadczeń rodzinnych wydatkował kwotę 838 tys. zł, z tytułu zasiłków rodzinnych wypłacono 535 tys. zł. Świadczenia w postaci zasiłków pielęgnacyjnych wypłacono w kwocie 232 tys. zł. Wielkość wypłaconych świadczeń w ostatnich latach nieznacznie się obniżała.

W 2014 r. 154 rodziny otrzymywały świadczenia rodzinne na dzieci, dla porównania w 2011r. było to 204 rodziny a w 2008 r. 257 rodzin.

Najczęstszymi przyczynami kwalifikującymi do udzielenia pomocy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bejskach są:

- ✓ ubóstwo, liczba - 80
- ✓ bezrobocie, liczba - 49
- ✓ niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba; liczba - 36
- ✓ potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność; liczba - 20
- ✓ bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych , liczba - 26
- ✓ alkoholizm, liczba - 16

2.3 Bezrobocie

Zmiany gospodarcze i polityczne, jakie dokonały się w Polsce w latach 80 i 90 przyczyniły się do pojawienia się w kraju szeroko zakrojonego zjawiska bezrobocia. Często spotyka definicja bezrobocia określa ten stan jako brak pracy zarobkowej dla osób zdolnych do jej wykonywania i deklarujących chęć jej podjęcia. Stan ten spowodowany jest brakiem równowagi pomiędzy podażą pracy a popytem na pracę. Brak pracy jest czynnikiem, który ma wpływ na zaspokojenie ważnych potrzeb społecznych w różnych sferach życia. Konsekwencją braku pracy jest też narastające ubóstwo i związane z tym kwestie edukacyjne, zdrowotne i mieszkaniowe. Walka z bezrobociem możliwa jest tylko przez kompleksowe działania w sferze ekonomicznej mającej na celu wzrost gospodarczy i tworzenie nowych miejsc pracy. Zadania w tej sferze koncentrują się również wokół problemu ochrony pracowników przed utratą zatrudnienia, oraz pomocy w znalezieniu zatrudnienia.

Świadczenia społeczne dla bezrobotnych w Polsce reguluje ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Powinny one zapewnić bezrobotnemu minimum życiowe, ale powinny także zachęcać do podjęcia zatrudnienia.

Względny poziom bezrobocia w gminie jest niższy od przeciętnej dla powiatu kazimierskiego. W Powiatowym Urzędzie Pracy w Kazimierzy Wielkiej zarejestrowanych było 209 bezrobotnych z gminy Bejsce (stan na koniec 2014 roku). Stopa bezrobocia w gminie Bejsce, liczona jako udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym, wynosiła w 2014 r. 7,9%. W okresie ostatnich kilku lat wskaźnik ten wykazuje tendencje wzrostową. Gmina charakteryzuje się wyższym odsetkiem bezrobotnych mężczyzn, których sytuacja na lokalnym rynku pracy jest obecnie mniej korzystna niż kobiet. Bezrobotnych mężczyzn w 2014 r. było 107, co stanowiło 52% ogółu bezrobotnych w gminie.

Odsetek bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy wyniósł w 2014 r. 3,3%. Większość bezrobotnych jest długotrwale bezrobotna i bez doświadczenia zawodowego. Niecałe 40 % z pośród bezrobotnych nie ma ukończonego 25 roku życia i/lub nie posiada wykształcenia średniego. (dane PUP Kazimierza Wielka)

Jak wynika z analizy GOPS w ostatnich 3 latach, liczba osób z dysfunkcją bezrobocia korzystających z pomocy finansowej w 2014 roku wyniosła 49.

Bezrobocie jest to problem dosyć powszechny zarówno w Polsce jak i w obszarze Gminy Bejsce. Utrata pracy wiąże się z przejściem na zasiłek, natomiast utrata wsparcia finansowego i potrzeba korzystania z pomocy społecznej prowadzi do ubóstwa.

Niskie wykształcenie bezrobotnych i przyzwyczajenie do wolnego czasu, to tylko niektóre z powodów, które wpływają na brak chęci osób długotrwale pozostających bez pracy do podnoszenia kwalifikacji czy aktywności kulturalnej. Badania udowadniają, że wraz z upływem czasu bezrobotni coraz mniej rozumieją konieczność własnej aktywności w szukaniu porad, pracy czy przekwalifikowania.

Okres bezrobocia członka rodziny jest dla wielu gospodarstw domowych szczególnie trudny. W krótkim czasie pojawiają się problemy finansowe, rodzi się konieczność szukania doraźnych metod poprawy sytuacji ekonomicznej rodziny. Brak zatrudnienia negatywnie wpływa nie tylko na ekonomiczną kondycję rodziny ale również na pozamaterialne kwestie życia rodzinnego. Przymusowe pozostawanie bez pracy pozbawia osobę bezrobotną poczucia własnej wartości. Stres i utrata stabilizacji powoduje sięganie po używki. Złe warunki materialne są jednym z głównych czynników wywołujących stany depresyjne związane z poczuciem braku stabilności i bezpieczeństwa socjalnego. Trudna sytuacja finansowa gospodarstw domowych dotkniętych bezrobociem wymusza także ograniczanie wydatków

związanych z kształceniem dzieci. W rodzinach dotkniętych problemem bezrobocia najczęściej występują następujące problemy:

- ✓ Brak środków na zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych,
- ✓ Degradacja psychiczna i moralna osób pozostających bez pracy,
- ✓ Negatywne wzorce wychowawcze przekazywane dzieciom,
- ✓ Zjawiska patologii społecznej - alkoholizm, narkomania, przestępczość itd.,
- ✓ Utrata kwalifikacji.

W ramach niniejszej Strategii zaplanowano następujące działania w celu zniwelowania zjawiska bezrobocia w Gminie:

- ✓ przygotowanie i wspieranie bezrobotnego w trakcie poszukiwania pracy,
- ✓ przyznanie zasiłków umożliwiających zaspokojenie niezbędnych potrzeb,
- ✓ redukcja psychospołecznych skutków bezrobocia osób pozostających bez pracy i ich rodzin,
- ✓ motywacja do aktywności i zaangażowania osób bezrobotnych w działaniach służących usamodzielnieniu,
- ✓ wsparcie w uzyskaniu kwalifikacji dostosowanych do sytuacji na rynku pracy,
- ✓ zatrudnianie osób bezrobotnych w ramach prac interwencyjnych i robot publicznych,
- ✓ współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w celu pozyskania informacji o dostępnych ofertach pracy.
- ✓ działania podejmowane w celu ochrony dzieci przed skutkami bezrobocia rodziców poprzez dożywianie, zapewnienie wyposażenia do szkoły, możliwości uczestniczenia w zajęciach świetlic

2.4 Ubóstwo

Ubóstwo jest zjawiskiem powodującym dysfunkcję społeczną, a także dezorganizację życia jednostki i społeczeństwa. Definicja międzynarodowa określa ubóstwo jako ograniczenie wyboru i szans życiowych, to naruszenie ludzkiej godności. Oznacza brak możliwości skutecznego uczestnictwa w społeczeństwie. Oznacza też niedostatek żywności i ubrań potrzebnych rodzinie, brak możliwości uczęszczania do szkoły i korzystania ze służby zdrowia, brak dostępu do ziemi, którą można uprawiać lub pracy, żeby móc zarobić na życie, brak dostępu do kredytu. Ubóstwo oznacza również zagrożenie, bezsilność i wykluczenie

jednostek, rodzin i społeczności. Oznacza podatność na przemoc i często wiąże się z życiem w niepewnych warunkach bez dostępu do czystej wody i urządzeń sanitarnych. Natomiast istnieje również szereg definicji naukowych, np. Ubóstwem będziemy określali sytuację, w której jednostka (osoba, rodzina, gospodarstwo domowe) nie dysponuje wystarczającymi środkami (zarówno środkami pieniężnymi w postaci dochodów bieżących i dochodów z poprzednich okresów, jak i w formie nagromadzonych zasobów materialnych) pozwalającymi na zaspokojenie jej potrzeb (*T. Panek*)

Minimum socjalne i minimum egzystencji to główne pojęcia związane ze zjawiskiem ubóstwa. Minimum egzystencji to minimum biologiczne, które wyznacza dolną granicę ubóstwa. Minimum socjalne, to najniższy koszt dóbr i usług, niezbędnych do zaspokojenia potrzeb biologicznych i elementarnych tzw. potrzeb wyższego rzędu. Minimum socjalne wyznacza górną granicę ubóstwa (*def. S. Golinowski, Polska bieda. Kryteria, ocena, przeciwdziałanie, 1996*). Zjawisko ubóstwa jest zjawiskiem wielowymiarowym, natomiast najczęściej za miarodajny wskaźnik określający zasięg ubóstwa uznaje się dochód gospodarstwa domowego. Jak wynika z danych uzyskanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bejskach problemy społeczne występujące na terenie gminy są najczęściej ze sobą powiązane i tak największy problem ubóstwo najczęściej wynika z bezrobocia, z niego też może wynikać alkoholizm, czy też bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Główne przyczyny ubóstwa to:

- ✓ wysoki poziom bezrobocia
- ✓ zbyt niskie dochody gospodarstw domowych,
- ✓ niepełnosprawność i choroby,
- ✓ niezdolność życiową,
- ✓ uzależnienie od alkoholu, narkotyków bądź innych środków odurzających.

Zjawisko ubóstwa dotyka w szczególności rodziny wielodzietne, samotne matki, bezrobotnych, niepełnosprawnych, ludzi pochodzących z marginesu społecznego oraz emerytów i rencistów. Wpływ na rozpowszechnienie zjawiska ubóstwa ma wolniejszy rozwój gospodarki, obniżenie dochodów co prowadzi także do bezdomności, oraz niskie wykształcenie oraz analfabetyzm co powoduje niezaradność zawodową.

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w Gminie Bejsce w 2014 roku wynosiła: 80.

W ramach niniejszej Strategii zaplanowano następujące działania w celu zniwelowania zjawiska bezrobocia w Gminie:

- ✓ przyznanie zasiłków umożliwiających zaspokojenie niezbędnych potrzeb,
- ✓ redukcja psychospołecznych skutków ubóstwa osób pozostających bez pracy i ich rodzin,
- ✓ działania podejmowane w celu ochrony dzieci przed skutkami ubóstwa poprzez dożywianie, zapewnienie wyposażenia do szkoły, możliwości uczestniczenia w zajęciach świetlic,
- ✓ badanie przyczyn ubóstwa i planowanie strategicznych programów, mających na celu zniwelowanie tego zjawiska

2.5 Bezdomność

Bezdomność, to jedno z najgroźniejszych zjawisk patologii społecznej. Jest najbardziej skrajnym przejawem wykluczenia społecznego, związanym z brakiem dachu nad głową, pracy i innymi patologiami.

Główne przyczyny bezdomności to:

- ✓ utrata pracy i pogłębiające się ubóstwo,
- ✓ alkoholizm i inne uzależnienia,
- ✓ rozpad rodziny,
- ✓ bezradność życiowa.

W ramach niniejszej Strategii zaplanowano następujące działania w celu zniwelowania zjawiska bezrobocia w Gminie:

- ✓ pomoc w zapewnieniu tymczasowego miejsca noclegowego, odzieży, wyżywienia
- ✓ wsparcie psychologiczne dla osób bezdomnych
- ✓ przyznanie zasiłków umożliwiających zaspokojenie niezbędnych potrzeb.

2.6 Uzależnienia

Do najczęściej spotykanych uzależnień należy alkoholizm, rzadziej narkomania. Alkoholizm jest chorobą postępującą i polega na niekontrolowanym piciu napojów alkoholowych, co może doprowadzić do przedwczesnej śmierci spowodowanej wyniszczeniem organizmu. Nadużywanie alkoholu często wynika z braku umiejętności radzenia sobie z problemami jakie niesie życie i w ostateczności prowadzi do fizycznego i psychicznego wyniszczenia organizmu. Z problemem nadużywania alkoholu pracownicy GOPS w Bejskach spotykają się od wielu lat. Niepokojącym zjawiskiem jest narastający problem uzależnienia od alkoholu i obniżenie wieku pierwszego z nim kontaktu. W rodzinach objętych pomocą z GOPS-u pracownicy dość często obserwują stwarzanie sytuacji sprzyjających piciu alkoholu. Szczegółowego znaczenia w tych rodzinach nabiera wzorec picia alkoholu i niekorzystny wpływ rozbieżności między zachowaniem rodziców a wymaganiami stawianymi wobec dzieci co do spożywania alkoholu, brak kontroli ze strony rodziców i stosowanie niewłaściwych metod wychowawczych. Dzieci w rodzinach z problemem alkoholowym tracą naturalną barierę opiekuńczą jaką jest rodzina. Dziecko żyjące w takich warunkach narażone jest na przeżywanie traumatycznych doświadczeń, które powodują zaburzenia jego rozwoju. Zaburzenia te mogą objawiać zachowaniami agresywnymi, nadpobudliwością, unikaniem bliskich kontaktów z dorosłymi i rówieśnikami, trudnościami w podporządkowaniu się normom społecznie uznawanym oraz problemami szkolnymi. Szczególnie ważnym problemem jest dostępność alkoholu dla dzieci i młodzieży. Nadużywanie alkoholu przez młodych ludzi jest także powodem popełnianych przestępstw.

Liczba osób wezwanych na posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ostatnich 3 latach wynosiła odpowiednio: 2015 - 32, 2014 – 38, 2013 - 15, w tym liczba osób skierowanych do sądu w celu podjęcia przymusowego leczenia to: 2015 - 3, 2014 - 5, 2013 – 0.

Narkomania, to nałóg stałego używania narkotyków, czasem całkowite uzależnienie się od nich prowadzi do zaburzeń osobowości, zmian w układzie nerwowym.

Główne powody występowania narkomanii, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży to:

- ✓ trudna sytuacja życiowa,
- ✓ skłonność do nałogów ukształtowana w toku wychowania,
- ✓ wpływ grupy rówieśniczej,
- ✓ ciekawość.

W badanym okresie na terenie Gminy Bejsce pracownicy socjalni nie odnotowali osób uzależnionych od narkotyków niemniej jednak jest to problem na tyle poważny, iż zaplanowano działania niwelujące możliwość wystąpienia tego zjawiska wśród mieszkańców, w tym organizowanie warsztatów w szkole na temat negatywnych skutków uzależnienia.

W ramach niniejszej Strategii zaplanowano następujące działania w celu zniwelowania zjawiska bezrobocia w Gminie:

- ✓ spotkania informacyjne organizowane m.in. w szkołach na temat negatywnych skutków uzależnień,
- ✓ porady na temat udziału w turnusach odwykowych,
- ✓ wsparcie psychologiczne dla osób uzależnionych oraz ich rodzin,

Dodatkowo opracowywane zostały programy strategiczne jak np. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

2.7 Niepełnosprawność

Z powodu niepełnosprawności w roku 2014 z pomocy GOPS w Bejskach skorzystało łącznie 36 rodzin. Należy podkreślić, że te rodziny niekoniecznie muszą mieć problemy w zaspokojeniu potrzeb życiowych, ich problemy mogą dotyczyć innych aspektów, np. dużym problemem są bariery architektoniczne w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, ograniczone możliwości zakupu sprzętu ułatwiającego komunikowanie się i radzenie sobie w codziennych czynnościach. Polityka społeczna wobec osób niepełnosprawnych, to ogół działań podmiotów publicznych i organizacji pozarządowych, mających na celu wyrównywanie nieuzasadnionych różnic socjalnych, asekurowanie wobec ryzyka życiowego oraz tworzenie szans funkcjonowania osób niepełnosprawnych we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego i społecznego, umożliwiających ich pełną integrację społeczną w środowisku zamieszkania, w pracy oraz w społeczności, jako całości. Stopień niepełnosprawności orzekany jest przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Lekarza orzecznika przy ZUS i KRUS.

Rodziny z osobami niepełnosprawnymi są częściej narażone na problemy finansowe, ubóstwo, problemy opiekuńcze i wychowawcze. Niepełnosprawność uderza także w emocjonalną stronę rodziny. Rodzina w takiej sytuacji wymaga zwłaszcza nieinstytucjonalnych form

pomocy, maksymalnie zindywidualizowanych i dostosowanych do jej potrzeb. Długotrwała choroba przynosi w następstwie często izolację społeczną, a także wpływa na zmiany w psychice chorych, zmniejsza szanse na znalezienie pracy, w tym ogranicza możliwość jednostki oraz jej rodziny w zakresie wydostania się z ich materialnego i społecznego położenia. Długotrwale chorzy stają się często klientami pomocy społecznej, co dla wielu jest jeszcze jednym szczeblem degradacji intelektualnej i społecznej.

Najczęściej występujące problemy wśród osób z niepełnosprawnością zaobserwowane przez pracowników GOPS w Bejskach:

- ✓ trudna sytuacja materialna
- ✓ utrudniony dostęp do usług rehabilitacyjnych wynikający z niedostatecznej bazy rehabilitacji leczniczej;
- ✓ niska aktywność zawodowa na otwartym rynku pracy;
- ✓ brak zakładów pracy chronionej;
- ✓ bariery psychospołeczne, ekonomiczne, architektoniczne komunikacyjne utrudniające aktywność społeczno;
- ✓ brak szkoleń ukierunkowanych na tą grupę.

W ramach niniejszej Strategii zaplanowano następujące działania w celu zniwelowania zjawiska bezrobocia w Gminie:

- ✓ pomoc w likwidacji barier architektonicznych,
- ✓ pomoc w zakupie sprzętu rehabilitacyjnego i komunikacyjnego,
- ✓ pomoc w uczestniczeniu w turnusach rehabilitacyjnych,
- ✓ przyznanie zasiłków umożliwiających zaspokojenie niezbędnych potrzeb,
- ✓ wsparcie psychologiczne dla osób z niepełnosprawnością,
- ✓ motywacja do aktywności i zaangażowania osób z niepełnosprawnością w działaniach służących usamodzielnieniu.

3. ANALIZA SWOT

Jest to forma wypracowanej ogólnej metody mającej służyć badaniu problemów społecznych w Gminie i poddanie dokładnej analizie relacji wszelkich czynników wewnętrznych i zewnętrznych wpływających na badaną sytuację. Te czynniki można podzielić na: szanse, zagrożenia, mocne strony i słabe strony.

Głównym celem realizowanym w analizie SWOT jest opisanie elementów, które wchodzi w skład wymienionych wcześniej składników, przeanalizowaniu ich wpływu na sytuację społeczną Gminy Bejsce oraz zaproponowanie rozwiązań. Samo wskazanie szans i zagrożeń, oraz mocnych i słabych stron jest już ważną częścią diagnostyki problemu. Nakreślona analiza SWOT ma służyć do wskazania czynników, które mają wpływ na progres bądź brak rozwoju. Przedstawiona poniżej analiza obejmuje wytypowane w ramach konsultacji społecznych obszary priorytetowe na terenie Gminy:

- a) ubóstwo, bezrobocie, aspekty związane z ekonomią społeczną, problemy związane z migracją ludności;
- b) profilaktyka i ochrona zdrowia, problemy osób starszych, niepełnosprawność;
- c) opieka nad rodziną i piecza zastępcza, bezpieczeństwo publiczne;
- d) uzależnienia i przemoc.

Tabela. Analiza SWOT-obszar nr 1: uwarunkowania strategiczne kwestii społecznych.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
☐ DOBRZE WYSZKOLONA KADRA SŁUŻB SPOŁECZNYCH ☐ <ul style="list-style-type: none"> ☐ ▪ WSPIERANIE PRZEZ SAMORZĄD ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH DZIAŁAJĄCYCH NA RZECZ DZIECI, MŁODZIEŻY I RODZINY WYKLUCZONYCH 	☐ ▪ STARZEJĄCE SIĘ SPOŁECZEŃSTWO ☐ <ul style="list-style-type: none"> ☐ ▪ WYSOKIE KOSZTY DLA KORZYSTAJĄCYCH Z USŁUG OPIEKUŃCZYCH ☐ ▪ OGRANICZONE ŚRODKI FINANSOWE NA ORGANIZACJĘ RÓŻNORODNYCH FORM ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ☐ UBOŻENIE OSÓB STARSZYCH ☐ ▪ CORAZ CZĘSTSZY BRAK OPIEKI W STOSUNKU DO OSÓB STARSZYCH PRZEZ NAJBLIŻSZYCH CZŁONKÓW RODZINY ☐ ▪ OGRANICZONE ŚRODKI PEFRON ☐ ▪ DZIEDZICZENIE UBÓSTWA PRZEZ KORZYSTAJĄCYCH Z

		SYSTEMU SPOŁECZNEJ	POMOCY
		☐	
SZANSE		ZAGROŻENIA	
☐	➤ WZROST ZNACZENIA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W REALIZACJI ZADAŃ PUBLICZNYCH	☐	➤ NISKI POZIOM FINANSOWANIA NOWYCH ZADAŃ NA
☐		☐	➤ NAŁOŻONYCH NA SAMORZĄDY
☐	➤ ŚRODKI FINANSOWE Z UE	☐	➤ NISKI WSKAŹNIK PRZYROSTU NATURALNEGO,
	➤ REALIZACJA RZĄDOWYCH PROGRAMÓW NA RZECZ OSÓB STARSZYCH I RODZINY		➤ EMIGRACJA I MIGRACJA
	➤ STALE DOKSZTAŁCAJĄCA SIĘ KADRA SŁUŻB SPOŁECZNYCH ZA SPRAWĄ ŚRODKÓW Z UE		➤ KRYZYS RODZINY I WARTOŚCI
☐	➤ WZROST ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ W ZAKRESIE POTRZEBY INTEGRACJI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH		➤ UZALEŻNIENIE MŁODZIEŻY I PRZESTĘPCZOŚĆ NIELETNICH
☐			➤ WYSOKI POZIOM BEZROBOCIA UTRUDNIAJĄCY WYJŚCIE Z SYSTEMU POMOCY SPOŁECZNEJ
☐			➤ UBOŻENIE SPOŁECZEŃSTWA, WYSOKIE KOSZTY UTRZYMANIA RODZINY
☐			➤ OGRANICZONY BUDŻET NA FINANSOWANIE RÓŻNYCH FORM POMOCY

Tabela. Analiza SWOT-obszar nr 2: uwarunkowania strategiczne realizacji usług społecznych.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ☐ • ZAGOSPODAROWANE PLACE I MIEJSCA ZABAW PRZY SZKOŁACH ☐ • SIEĆ INTERNET DOSTĘPNA WE WSZYSTKICH SZKOŁACH ☐ • SZEROKI ZAKRES WSPÓŁPRACY MIĘDZY SZKOŁAMI I PLACÓWKAMI ORAZ WIELOMA INSTYTUCJAMI WSPIERAJĄCYMI DZIAŁANIA DYDAKTYCZNE I OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE SZKOŁY ☐ • WYSOKI POZIOM KWALIIKACJI ZAWODOWYCH-KIERUNKOWYCH KADRY PEDAGOGICZNEJ, ☐ • USTAWICZNE DOSKONALENIE ZAWODOWE NAUCZYCIELI I DYREKTORÓW SZKÓŁ ☐ • DOBRA DOSTĘPNOŚĆ DO LEKARZA PIERWSZEGO KONTAKTU 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ • NIEWYSTARCZAJĄCE ZASPOKOJENIE POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ ☐ • NIEWYSTARCZAJĄCY, ZDANIEM PRACODAWCÓW, POZIOM KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH „TWARDYCH” ORAZ UMIEJĘTNOŚCI FUNKCJONALNYCH „MIĘKKICH” ABSOLWENTÓW RÓŻNYCH TYPÓW SZKÓŁ ☐ • NIEZADOWALAJĄCY STAN TECHNICZNY INFRASTRUKTURY NIEKTÓRYCH PLACÓWEK OŚWIATOWYCH ☐ • BARIERY ARCHITEKTONICZNE DLA UCZNIÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH ☐ • OGRANICZONY DOSTĘP DO LEKARZY SPECJALISTÓW I BADAŃ DIAGNOSTYCZNYCH (LIMITY, DŁUGI CZAS OCZEKIWANIA) ☐ • NIEWIELKA LICZBA OFERT PRACY ZGODNYCH Z KWALIFIKACJAMI OSÓB BEZROBOTNYCH I POSZUKUJĄCYCH PRACY ☐ • BRAK PERSPEKTYW ZATRUDNIENIA OSÓB Z GŁĘBSZĄ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ☐ ✓ POZYSKIWANIE ŚRODKÓW POZABUDŻETOWYCH WSPIERAJĄCYCH ☐ DZIAŁALNOŚĆ PLACÓWEK OŚWIATOWYCH I ☐ POPRAWIAJĄCYCH INFRASTRUKTURĘ ✓ POPRAWA WARUNKÓW KSZTAŁCENIA NA SKUTEK ZMNIEJSZENIA LICZBY UCZNIÓW W ODDZIAŁACH WYNIKAJĄCYCH Z NIŻU DEMOGRAFICZNEGO ✓ ROZWÓJ TECHNOLOGII MOŻLIWOŚCI KSZTAŁCENIA 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ✓ EMIGRACJA ABSOLWENTÓW SZKÓŁ DO LEPIEJ GOSPODARCZO ☐ ROZWIĘTYCH OŚRODKÓW W KRAJU I ZAGRANICĄ (M.IN. POBLISKIEGO KRAKOWA) ✓ NARASTAJĄCA BIUROKRACJA DOTYCZĄCA WSZYSTKICH ASPEKTÓW FUNKCJONOWANIA SZKOŁY
<ul style="list-style-type: none"> ☐ ✓ PROMOWANIE DZIAŁAŃ ZAPOBIEGAJĄCYCH DYSKRYMINACJI NIEPEŁNOSPRAWNYCH DZIECI, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH W DOSTĘPIE DO WSZYSTKICH POZIOMÓW EDUKACJI, POCZĄWSZY OD NAJWCZEŚNIEJSZYCH LAT DO WIEKU DOROSŁEGO ☐ ✓ POZYSKIWANIE ŚRODKÓW UNIJNYCH NA REALIZACJĘ PROGRAMÓW ZDROWOTNYCH ORAZ UDZIAŁ W PROGRAMACH MINISTERIALNYCH ☐ ✓ PROPAGOWANIE WŚRÓD MIESZKAŃCÓW GMINY BEJSCE POTRZEBY ZDROWEGO I AKTYWNEGO STYLU ŻYCIA ✓ UDZIAŁ GMINNEGO OŚRODKA KULTURY ORAZ INNYCH PODMIOTÓW W RÓŻNYCH PROJEKTACH 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ✓ BARIERY MENTALNE W POSTRZEGANIU UCZNIÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH ☐ ✓ NIEADEKWATNE DO POTRZEB SPOŁECZNYCH KONTRAKTY Z NARODOWYM FUNDUSZEM ZDROWIA ☐ ✓ NIESTABILNOŚĆ SYSTEMOWYCH ROZWIĄZAŃ ORGANIZACYJNO-PRAWNYCH W OCHRONIE ZDROWIA ☐ ✓ ZBYT NISKA SPOŁECZNA ŚWIADOMOŚĆ ZNACZENIA ZDROWEGO STYLU ŻYCIA I AKTYWNOŚCI RUCHOWEJ ☐ ✓ ZBYT MAŁA ILOŚĆ PROGRAMÓW MINISTERIALNYCH, O ZASIĘGU KRAJOWYM, KTÓRYCH BENEFICJENTAMI SĄ OKREŚLONE GRUPY SPOŁECZNE ✓ KRYZYS GOSPODARCZY W

<p>REALIZOWANYCH Z WYKORZYSTANIEM ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH</p> <p>✓ WZROST SPOŁECZNEJ ŚWIADOMOŚCI ISTNIENIA GRUP „SPOŁECZNIE NAZNACZONYCH” JAKO W PEŁNI UPRAWNIONYCH DO AKTYWNEGO UDZIAŁU W ŻYCIU CODZIENNYM GMINY BEJSCE</p>	<p>ZNACZNYM STOPNIU DESTABILIZUJĄCY SYTUACJĘ NA RYNKU PRACY I BEZPOŚREDNIO WPŁYWAJĄCY NA POZIOM BEZROBOCIA</p> <p>✓ BRAK STABILNOŚCI PRZEPISÓW PRAWA</p>
---	--

Tabela. Analiza SWOT-obszar nr 3: uwarunkowania strategiczne wykluczenia społecznego.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<p>☐ ○ WEWNĘTRZNE UWARUNKOWANIA STRATEGICZNE WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO</p> <p>☐ ○ POZYSKIWANIE ŚRODKÓW FUNDUSZY UNIJNYCH NA POPRAWĘ DZIAŁAŃ W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ, BEZDOMNOŚĆ ORAZ AKTYWIZACJĘ BEZROBOTNYCH (MOŻLIWOŚĆ KORZYSTANIA Z ŚRODKÓW UE W RAMACH RÓŻNYCH PROJEKTÓW)</p> <p>☐ ○ ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI SZUKANIA POMOCY W ODPOWIEDNICH INSTYTUCJACH I ORGANIZACJACH POZARZĄDOWYCH (M.IN.WIELOLETNI PROGRAM WYDAWANIA ŻYWNOŚCI BANKU ŻYWNOŚCI)</p>	<p>☐ ○ NIEWYSTARCZAJĄCA ILOŚĆ MIEJSC PRACY DLA OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM, BRAK ATRAKCYJNYCH OFERT PRACY</p> <p>☐ ○ NISKI POZIOM WYKSZTAŁCENIA OSÓB BEZROBOTNYCH</p> <p>☐ ○ BRAK MIESZKAŃ SOCJALNYCH ORAZ KWATERUNKOWYCH DLA MIESZKAŃCÓW GMINY SPEŁNIAJĄCYCH WYMOGI WYNIKAJĄCE Z PRZEPISÓW PRAWA</p> <p>☐</p> <p>☐</p>

SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ☐ ○ ANGAŻOWANIE W OGÓLNOPOLSKIE KAMPANIE SPOŁECZNE, KTÓRE PODNOSZĄ WRAŻLIWOŚĆ MIESZKAŃCÓW NA PROBLEMY SPOŁECZNE I WPŁYWAJĄ NA ZMIANĘ POSTAW SPOŁECZNYCH (EDUKACJA, AKTYWIZOWANIE) ☐ ○ ZWIĘKSZENIE WPŁYWU ŚRODKÓW MASOWEGO PRZEKAZU NA PROMOWANIE DZIAŁAŃ JEDNOSTEK POMOCY SPOŁECZNEJ ORAZ URZĘDU PRACY, ☐ ○ UWRAŻLIWIENIE SPOŁECZEŃSTWA NA TRUDNOŚCI ZWIĄZANE Z TYM OBSZAREM SPOŁECZNYM POPRZEZ WSPÓŁPRACĘ Z MEDIAMI, A TYM SAMYM MINIMALIZOWANIE KREOWANIA PRZEZ MEDIA NEGATYWNEGO WIZERUNKU PODMIOTÓW POLITYKI SPOŁECZNEJ ☐ ☐ 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ ○ CZĘSTO ZMIENIAJĄCE SIĘ PRZEPISY PRAWA I WYNIKAJĄCA Z NICH NADMIERNA BIUROKRACJA ☐ ○ FINANSOWANIE Z BUDŻETU GMIN CORAZ WIĘKSZEJ ILOŚCI ZADAŃ Z ZAKRESU POLITYKI SPOŁECZNEJ ☐ ○ KREOWANIE W ŚRODKACH MASOWEGO PRZEKAZU NEGATYWNEGO WIZERUNKU URZĘDÓW JAKO MAŁO WYDOLNYCH I O SKOSTNIAŁYCH STRUKTURACH ORGANIZACYJNYCH ☐ ○ ZMIANA STRUKTURY SPOŁECZEŃSTWA Z WYRAŹNYM ZWIĘKSZENIEM SIĘ LICZBY OSÓB STARSZYCH I UBOGICH PRZY RÓWNOCZESNYM WZROŚCIE EMIGRACJI LICZBY MŁODYCH ORAZ SPADKU LICZBY URODZIN ☐ ○ WYJAZDY MŁODYCH OSÓB ZA GRANICĘ W POSZUKIWANIU PRACY CO NIEKORZYSTNIE WPŁYWA NA RODZINĘ I DOCHODY PAŃSTWA

Tabela. Analiza SWOT-obszar nr 4: uwarunkowania strategiczne bezpieczeństwa publicznego.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ☐ • ŚCISŁA WSPÓŁPRACA W ZAKRESIE ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA NA TERENIE GMINY PODMIOTÓW ODPOWIEDZIALNYCH ZA BEZPIECZEŃSTWO M.IN. STRAŻ POŻARNA, POLICJA ☐ • PROWADZENIE PRZEZ WŁAŚCIWE ORGANY SZKOLEŃ SPRZEDAWCÓW NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH ☐ • WZROST ZAUFANIA SPOŁECZNEGO DO FUNKCJONARIUSZY PUBLICZNYCH: POLICJI I OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ • ZBYT MAŁA LICZBA FUNKCJONARIUSZY I PRACOWNIKÓW ZATRUDNIONYCH W SFERZE PUBLICZNEJ (TZW. SŁUŻBY SPOŁECZNE) ☐ • NISKIE ROZPROPAGOWANIE PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH CO DO DZIAŁAŃ POPRAWY BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU PUBLICZNEGO ☐ • OGRANICZONE MOŻLIWOŚCI PODJĘCIA CZYNNOŚCI PRAWNYCH W ZAKRESIE DOKONYWANIA KONTROLI LOKALI GASTRONOMICZNYCH I PUNKTÓW SPRZEDAŻY ALKOHOLU ☐ • OGRANICZENIA FINANSOWE PRZY STOSOWANIU ROZWIĄZAŃ ZWIĘKSZAJĄCYCH BEZPIECZEŃSTWO PRZESTRZENI PUBLICZNEJ
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ☐ • TWORZENIE I REALIZACJA PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH TAKICH JAK NP.NARODOWY PROGRAM PROFILAKTYKI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, CZY TEŻ KRAJOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII; ☐ • POZYSKIWANIE ŚRODKÓW NA BUDOWĘ KOMPLEKSOWEGO SYSTEMU MONITORINGU 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ • BRAK WSPÓŁPRACY ZE STRONY SPOŁECZEŃSTWA PRZY REALIZACJI PROGRAMÓW PROFILAKTYCZNYCH ☐ • AKTY WANDALIZMU SKIEROWANE NA URZĄDZENIA UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ ORAZ MIENIA ☐ • BRAK PRACY DAJĄCEJ SATYSFAKCJĘ I STABILIZACJĘ ŻYCIA POWODUJE ZAANGAŻOWANIE W

<p>PUBLICZNEGO NA TERENIE GMINY BEJSCE</p> <ul style="list-style-type: none"> • ORGANIZOWANIE SZKOLEŃ DLA SPRZEDAWCÓW PUNKTÓW ALKOHOLOWYCH • EDUKACJA NA RZECZ BEZPIECZEŃSTWA WŚRÓD LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI ORAZ ROZMOWY EDUKACYJNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ DZIAŁALNOŚĆ PRZESTĘPCZĄ M.IN. DROBNE KRADZIEŻE • NOWE FORMY PRZESTĘPSTW W RAMACH SIECI INTERNETOWEJ, TAKIE JAK: CYBERPRZEMOC POPRZEZ: PRZEŚLADOWANIE, ZASTRASZANIE, NĘKANIE, WYŚMIĘWANIE INNYCH OSÓB Z WYKORZYSTANIEM INTERNETU I NARZĘDZI TYPU ELEKTRONICZNEGO TAKICH JAK SMS, E-MAIL, FORA DYSKUSYJNE. ☐
---	--

WNIOSKI Z ANALIZY SWOT:

Biorąc pod uwagę zdiagnozowane powyżej problemy i potrzeby **Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bejsce** powinna być zorientowana na rozszerzenie i pogłębienie form pomocy i wsparcia, mocniejszą współpracę pomiędzy różnymi instytucjami i organizacjami społecznymi oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: oświata, służba zdrowia, czy też podmioty sfery kultury oraz sportu i rekreacji. Ważną rolę w stworzeniu Strategii odgrywa też społeczeństwo lokalne Gminy Bejsce, które najlepiej identyfikuje i zna bieżące potrzeby.

Przyjęcie przez Samorząd nowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ma istotne znaczenie dla realizacji lokalnej polityki społecznej. Polityka społeczna jest realizowana poprzez: **politykę pomocy społecznej, ochrony zdrowia, zatrudnienia, rodziny, mieszkaniową, socjalizacyjną oraz emerytalno-rentową**. Najważniejsze cele polityki społecznej to:

- bezpieczeństwo socjalne, które obejmuje zapewnienie dochodów i usług w sytuacji wystąpienia ryzyka socjalnego (choroba, inwalidztwo, starość, śmierć, bezrobocie);
- inwestycje w człowieka - tworzenie równych szans rozwoju ludzi, kształcenie młodego pokolenia, promocja zatrudnienia (czynnik rozwoju gospodarczego);

- ład społeczny jako podstawa stabilizacji życiowej ludzi, współpracy w osiąganiu celów, tolerancji różnic między ludźmi. Wartość pokoju społecznego rośnie wraz z osiąganiem dobrobytu i stabilizacji politycznej;
- życie rodzinne - ochrona wartości i więzi rodzinnych, oznacza powrót do wartości związków między ludźmi i poczucia bezpieczeństwa na podstawie więzi emocjonalnych i uczuciowych. Wychowanie przyszłych generacji wymaga wsparcia rodzin nie tylko ubogich i nie tylko materialnego ze strony osób i instytucji.

Konstruując Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych należy pamiętać, iż nie jest to jedyny dokument w obszarze polityki społecznej, którego skutki będą bezpośrednio dotyczyły mieszkańców Gminy Bejsce. Analiza dokumentów **na poziomie krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym** pozwala na skuteczniejsze programowanie działań na poziomie lokalnym, tak by części działań nie powielać, ale wpisywać się własnymi działaniami w rzeczywistość formalno-prawną, uwzględniając lokalne potrzeby.

4. CZĘŚĆ PROGRAMOWA

4.1. Cele

Wypracowanie zestawu rozwiązań, który mógłby zadziałać opierać się musi przede wszystkim o dobrą diagnostykę problemów, oraz wspólnie wypracowaną zgodę, co do zakresu działań i odpowiedzialności za ich wykonanie. Dlatego też na podstawie diagnozy sytuacji społecznej w Gminie Bejsce przyjęte zostały obszary priorytetowe dla realizowania polityki społecznej w gminie. Priorytetowymi działaniami w sferze przeciwdziałania problemom społecznym na terenie gminy powinny być: przeciwdziałanie skutkom bezrobocia, wspieranie rodzin w pełnieniu ich funkcji społecznych, wspieranie działań na rzecz ochrony dzieci i młodzieży, stworzenie systemu wsparcia dla osób starszych, tworzenie warunków sprzyjających aktywizacji osób niepełnosprawnych oraz rozwijanie kapitału społecznego mieszkańców.

Misja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Bejsce brzmi następująco:

Gmina Bejsce jako miejsce zapewniające mieszkańcom warunki do osobistego rozwoju oraz skutecznie przeciwdziałające marginalizacji i wykluczeniu społecznemu poprzez sprawny system pomocy społecznej.

Powyższe hasło jest wyrazem potrzeby wypracowania spójnego pakietu działań dla wszystkich instytucji działających na terenie Gminy Bejsce. Cele szczegółowe oraz wynikające z nich kierunki działań stanowią uszczegółowienie misji oraz mają przyczynić się do rozwiązania problemów społecznych istniejących w gminie. W Strategii zostały również określone cele strategiczne oraz wynikające z nich kierunki działań.

Poniższy schemat przedstawia cel główny oraz cele strategiczne wyznaczające kierunki działań **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Bejsce**.

Cele strategiczne i cele operacyjne

- **Cel strategiczny I: Zintegrowana polityka społeczna**
- **Cel strategiczny II: Skuteczny system opieki nad rodziną**
- **Cel strategiczny III: Integracja społeczna i zawodowa oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu**

Realizacja wizji w przedmiotowej Strategii opierać się będzie na realizacji celów strategicznych. Poniżej przedstawiono cele operacyjne przypisane celom strategicznym.

Cel strategiczny I: Zintegrowana polityka społeczna:

Jednym z kluczowych zadań polityki społecznej w Gminie Bejsce jest dalsza integracja współpracy wszystkich instytucji działających w tym obszarze poprzez:

I CEL SZCZEGÓŁOWY

Zwiększenie wykorzystania środków i zasobów na cele społeczne

Kierunki działań:

1. Prowadzenie systematycznego monitoringu problemów społecznych oraz aktywnej i regularnej analizy istniejących zasobów.
2. Prowadzenie analiz dotyczących efektywności, skuteczności oraz trafności udzielanej pomocy, wraz z analizą porównawczą w perspektywie długookresowej.

3. Kontynuowanie działań w zakresie ustawicznego kształcenia kadr zaangażowanych w system opieki społecznej, szczególnie w zakresie zdobywania nowych umiejętności, znajomości nowych regulacji prawnych oraz rozwoju tzw. „kompetencji miękkich”.

4. Opracowywanie i realizowanie programów i projektów mających na celu rozwiązywanie problemów społecznych, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i system finansowania z udziałem środków zewnętrznych.

II CEL SZCZEGÓŁOWY

Budowanie szerokiego partnerstwa społecznego

Kierunki działań:

1. Informowanie mieszkańców na temat planowanych oraz prowadzonych działań poprzez umieszczanie treści dokumentów na stronach internetowych Gminy Bejsce, podległych instytucji samorządowych, samorządach szczebla wyższego (Powiat Kazimierski) oraz w środkach masowego przekazu, a w szczególności prasie lokalnej.

2. Konsekwentna i długofalowa współpraca Gminy Bejsce z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

3. Podejmowanie działań mających na celu pobudzanie aktywności społecznej mieszkańców i włączanie ich w rozwiązywanie lokalnych problemów, m.in. poprzez prowadzenie konsultacji społecznych, kampanii informacyjnych, regularnych spotkań z mieszkańcami wszystkich sołectw.

4. Podejmowanie działań mających na celu promowanie wolontariatu i pomocy sąsiedzkiej wśród mieszkańców, m.in. poprzez organizowanie akcji informacyjnych, spotkań, zacieśnianie współpracy z placówkami oświatowymi w tym zakresie.

5. Rozpowszechnianie informacji na temat dostępnych w gminie form pomocy społecznej, w szczególności aktywizującej i integracyjnej.

Cel strategiczny II: Skuteczny system opieki nad rodziną

Kluczowym zadaniem polityki społecznej w Gminie Bejsce jest rozwijanie skutecznego systemu opieki nad rodziną i dzieckiem oraz przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie.

I CEL SZCZEGÓŁOWY

Podstawowe wsparcie socjalno-opiekuńcze dla rodzin i dzieci

Kierunki działań:

1. Opracowanie i realizacja spójnego, gminnego pakietu działań dotyczącego opieki nad dzieckiem i rodziną w Gminie Bejsce (szczególna koncentracja na osobach samotnie wychowujących dzieci, schorowanych oraz niepełnosprawnych).
2. Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych poprzez dalszy rozwój poradnictwa specjalistycznego oraz prowadzenie pracy socjalnej i działań integracyjno-aktywizujących.
3. Realizacja programów dożywiania oraz wsparcia materialnego dla rodzin najuboższych, w szczególności dzieci i młodzieży (systemowe wsparcie poprzez m.in. szkoły oraz Banki Żywności).
4. Zabezpieczenie zatrudnienia asystenta rodziny, wspierającego w szczególności rodziny bezpośrednio zagrożone wykluczeniem społecznym.

II CEL SZCZEGÓŁOWY

Pakiet działań aktywizujących dla rodzin i dzieci

1. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez rozwijanie oferty sportowej i kulturalnej, w szczególności pakietów rekreacyjno-integracyjnych (konieczna kontynuacja rozbudowy lokalnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przez Gminę Bejsce).
2. Rozwój placówek wsparcia dziennego oraz świetlic socjoterapeutycznych i wiejskich, jako miejsc bezpośredniej integracji społecznej na szczeblu środowiska lokalnego oraz profilaktyki zagrożeń społecznych i socjalnych.
3. Systematyczna współpraca Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bejskach z placówkami oświatowymi w celu bieżącej analizy sytuacji dzieci i młodzieży

uczęszczającej do szkół oraz rozwijania współpracy z rodzicami (pełna profilaktyka zagrożeń uzależnień i zachowań patologicznych).

4. Tworzenie warunków dla prawidłowego funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel strategiczny III: Integracja społeczna i zawodowa oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Istotnym zadaniem jest integracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, pobudzanie i wspieranie aktywności osób niepełnosprawnych, starszych, bezrobotnych, uzależnionych, a także zapewnianie tym grupom dostępu do aktywnego uczestnictwa społecznego i kulturalnego w życiu społeczeństwa.

I CEL SZCZEGÓŁOWY

Integracja zawodowa osób bezrobotnych, łagodzenie skutków bezrobocia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Kierunki działań:

1. Monitorowanie sytuacji osób bezrobotnych i ich rodzin we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Kazimierzy Wielkiej.

2. Zatrudnianie w ramach robót publicznych, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych, praktyk i staży we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Kazimierzy Wielkiej.

3. Opracowywanie i realizowanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.

4. Rozwój form wsparcia sprzyjających tworzeniu osobistego potencjału zatrudnienia osób bezrobotnych w trudnej sytuacji socjalno-bytowej i ich rodzin.

5. Podejmowanie działań pobudzających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców Gminy Bejsce.

6. Rozwój pracy socjalnej na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, w oparciu o zawieranie i realizowanie kontraktów socjalnych.

7. Wzrost dostępu do lokali mieszkalnych dla grup najbardziej zagrożonych bezdomnością, w tym ofiar przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez utworzenie mieszkań chronionych.

II CEL SZCZEGÓŁOWY

Integracja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych i starszych

Kierunki działań:

1. Stworzenie możliwości do pełnej rehabilitacji leczniczej, psychologicznej i społecznej osób niepełnosprawnych.

2. Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych, między innymi w ramach rozwijania prac społecznie użytecznych oraz poprzez promocję wolontariatu.

3. Wsparcie dla osób starszych i chorych poprzez pomoc w tworzeniu warunków dla funkcjonowania grup samopomocowych, np. kluby seniora.

4. Zintegrowanie działań instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów osób starszych i niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.

5. Współpraca z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) w zakresie likwidacji barier architektonicznych, w szczególności w obiektach użyteczności publicznej.

6. Wspieranie działań sprzyjających solidarności międzypokoleniowej oraz tworzenie warunków do pobudzania aktywności osób starszych w społeczności lokalnej.

III CEL SZCZEGÓŁOWY

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień

Kierunki działań:

1. Realizacja Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Bejsce oraz przeciwdziałanie narkomanii.
2. Współpraca samorządu i jednostek samorządowych z placówkami oświatowymi oraz organizacjami pozarządowymi na rzecz prowadzenia kampanii edukacyjnych i profilaktycznych dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych.
3. Monitorowanie punktów sprzedaży alkoholu, w tym przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz osobom nietrzeźwym.
4. Organizowanie i finansowanie, we współpracy z placówkami leczenia uzależnień, różnych form pracy uzupełniającej proces terapeutyczny organizowanych poza podstawowym procesem leczenia.
5. Wspieranie działań mających na celu powstawanie i funkcjonowanie grup wsparcia i samopomocy.

Podsumowanie:

Pakiet **Celów Strategicznych** oraz w ich ramach **Celów Szczegółowych** Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bejsce nie stanowi zbioru zamkniętego, ponieważ wraz z rozpoznawanymi potrzebami możliwe jest projektowanie nowych przedsięwzięć, będących odpowiedzią na aktualne wyzwania. W okresie czasu, który obejmuje Strategia, wdrażane i realizowane będą, w zależności od potrzeb, programy i projekty dotyczące poszczególnych obszarów problemów społecznych, między innymi wspierania osób niepełnosprawnych, aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, wspierania rodzin i dzieci, wzmocnienia kapitału społecznego mieszkańców oraz integracji działań wszystkich instytucji.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bejsce jest dokumentem programującym, ukierunkowanym na polepszenie sytuacji społeczności lokalnej, dlatego też w sposób zamierzony została sformułowana na takim poziomie ogólności, aby była elastyczna i stwarzała możliwość dostosowywania realizowanych w oparciu o nią działań do zmieniających się zjawisk i problemów społecznych oraz zmian przepisów prawa, które wyznaczają obszary interwencji w polityce społecznej.

4.2 Źródła finansowania

Zakłada się, że źródłami finansowania lub współfinansowania przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bejsce** będą:

- budżet Gminy Bejsce,
- budżet Państwa,
- budżety innych jednostek samorządu terytorialnego np. Powiatu Kazimierskiego, gmin sąsiednich, w ramach potencjalnych projektów partnerskich z zakresu integracji społecznej,
- środki celowe funduszy krajowych,
- fundusze Unii Europejskiej, w szczególności Europejski Fundusz Społeczny,
- inne fundusze zewnętrzne np. Szwajcarsko – Polski Program Współpracy,
- środki prywatne, angażowane np. w formule Partnerstwa Publiczno-Prywatnego (tzw. PPP) w ramach budowy obiektów długoterminowej opieki społecznej,
- oraz inne źródła.

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach budżetowych lub zaplanowane w wieloletniej prognozie finansowej.

4.3 Harmonogram Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bejsce.

I CEL STRATEGICZNY Zintegrowana polityka społeczna					
I CEL SZCZEGÓŁOWY Zwiększenie wykorzystania środków i zasobów na cele społeczne					
Kierunki działań	Okres realizacji	Jednostka realizująca oraz partnerzy	Wskaźniki monitorujące (roczne)	Prognoza	Źródła finansowania
1. Prowadzenie systematycznego monitoringu problemów społecznych oraz aktywnej i regularnej analizy istniejących zasobów	Działania ciągłe w okresie czasowym realizacji strategii	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	Tak	Bez kosztów z Budżetu Gminy
2. Prowadzenie analiz dotyczących efektywności, skuteczności oraz trafności udzielanej pomocy, wraz z analizą porównawczą w perspektywie długookresowej.	Działania ciągłe w okresie czasowym realizacji strategii	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Procent efektywności prowadzonych działań w zakresie pomocy społecznej	Tak Tak Tak	Budżet Gminy

<p>3. Kontynuowanie działań w zakresie ustawicznego kształcenia kadr zaangażowanych w system opieki społecznej, szczególnie w zakresie zdobywania nowych umiejętności, znajomości nowych regulacji prawnych oraz rozwoju tzw. „kompetencji miękkich”.</p>	<p>Działania ciągłe w okresie czasowym realizacji strategii</p>	<p>Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gmina Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki Oświatowe</p>	<p>Liczba szkoleń, w których brali udział pracownicy instytucji</p> <p>Liczba uczestników tych szkoleń</p>	<p>Wzrost</p> <p>Wzrost</p>	<p>Budżet Gminy</p>
<p>4. Opracowywanie i realizowanie programów i projektów mających na celu rozwiązywanie problemów społecznych, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i system finansowania z udziałem środków zewnętrznych.</p>	<p>Działania ciągłe w okresie czasowym realizacji strategii</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej</p>	<p>Liczba zrealizowanych programów</p> <p>Liczba uczestników</p>	<p>Wzrost</p> <p>Wzrost</p>	<p>Budżet Gminy, Fundusze unijne</p>

I CEL STRATEGICZNY
Zintegrowana polityka społeczna

II CEL SZCZEGÓŁOWY
Budowanie szerokiego partnerstwa społecznego

Kierunki działań	Okres realizacji	Jednostka realizująca oraz partnerzy realizacji	Wskaźniki monitorujące (roczne)	Prognoza	Źródła finansowania
<p>1. Informowanie mieszkańców na temat planowanych oraz prowadzonych działań poprzez umieszczanie treści dokumentów na stronach internetowych Gminy Bejsce, podległych instytucji samorządowych, samorządach szczebla wyższego (Powiat Kazimierski) oraz w środkach masowego przekazu, a w szczególności prasie lokalnej..</p>	<p>Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii</p>	<p>Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Lokalne Media</p>	<p>Liczba dokumentów, sprawozdań, strategii, programów umieszczanych na stronach internetowych oraz publikowanych w prasie lokalnej</p>	<p>Wzrost</p>	<p>Budżet Gminy</p>

<p>2. Konsekwentna i długofalowa współpraca Gminy Bejsce z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.</p>	<p>Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii</p>	<p>Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe</p>	<p>Liczba organizacji, z którymi została podpisana umowa Liczba projektów aktów prawa miejscowego stanowiących przez Radę Gminy w Bejskach, konsultowanych przez organizacje pozarządowe</p>	<p>Wzrost</p>	<p>Budżet Gminy</p>
<p>3. Podejmowanie działań mających na celu pobudzanie aktywności społecznej mieszkańców i włączanie ich w rozwiązywanie lokalnych problemów, m.in. poprzez prowadzenie konsultacji społecznych, kampanii informacyjnych, regularnych spotkań z mieszkańcami wszystkich sołectw.</p>	<p>Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy w Bejskach, Organizacje Pozarządowe</p>	<p>Liczba inicjatyw mających na celu pobudzanie aktywności społecznej mieszkańców Liczba przeprowadzanych przez gminę konsultacji społecznych z mieszkańcami</p>	<p>Wzrost</p>	<p>Budżet Gminy</p>
<p>4. Podejmowanie działań mających na celu promowanie wolontariatu i pomocy sąsiedzkiej wśród mieszkańców, m.in. poprzez organizowanie</p>	<p>Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Organizacje Pozarządowe, Placówki Oświatowe</p>	<p>Liczba osób zainteresowanych wolontariatem</p>	<p>Wzrost</p>	<p>Budżet Gminy</p>

akcji informacyjnych, spotkań, zacieśnianie współpracy z placówkami oświatowymi w tym zakresie.					
5. Rozpowszechnianie informacji na temat dostępnych w gminie form pomocy społecznej, szczególności aktywizującej i integracyjnej.	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Organizacje Pozarządowe, Media Lokalne	Liczba przeprowadzanych wśród mieszkańców akcji informacyjnych	Wzrost	Budżet Gminy

II CEL STRATEGICZNY
Skuteczny system opieki nad rodziną

I CEL SZCZEGÓŁOWY
Podstawowe wsparcie socjalno-opiekuńcze dla rodzin i dzieci

Kierunki działań	Okres realizacji	Jednostka realizująca oraz realizacji	Wskaźniki monitorujące (roczne)	Prognoza	Źródła finansowania
------------------	------------------	---------------------------------------	---------------------------------	----------	---------------------

<p>1. Opracowanie i realizacja spójnego, gminnego pakietu działań dotyczącego opieki nad dzieckiem i rodziną w Gminie Bejsce (szczególna koncentracja na osobach samotnie wychowujących dzieci, schorowanych oraz niepełnosprawnych).</p>	<p>Działania ciągle w horyzoncie czasowym strategii</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Monitorujący, Placówki Oświatowe, Organizacje Pozarządowe</p>	<p>Liczba pakietów strategicznych mających na celu rozwiązanie problemów społecznych</p>	<p>Wzrost</p>	<p>Budżet Gminy, Budżet Państwa, środki pozabudżetowe</p>
<p>2. Wspieranie rodzin dysfunkcyjnych poprzez dalszy rozwój poradnictwa specjalistycznego oraz prowadzenie pracy socjalnej i działań integracyjno-aktywizujących.</p>	<p>Działania ciągle w horyzoncie czasowym strategii</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej</p>	<p>Liczba zorganizowanych warsztatów Liczba uczestników tych warsztatów</p>	<p>Wzrost Wzrost</p>	<p>Budżet Gminy</p>
<p>3. Realizacja programów dożywiania oraz wsparcia materialnego dla rodzin najuboższych, w szczególności dzieci i młodzieży (systemowe wsparcie poprzez m.in. szkoły oraz Banki Żywności).</p>	<p>Działania ciągle w horyzoncie czasowym strategii</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki Oświatowe, Instytucje Kościelne, Organizacje Pozarządowe</p>	<p>Liczba rodzin korzystających ze wsparcia materialnego Liczba osób korzystających z programów dożywiania, w tym liczba dzieci</p>	<p>Wzrost Wzrost</p>	<p>Budżet Gminy, Budżet Państwa</p>

4. Zabezpieczenie zatrudnienia asystenta rodziny, wspierającego w szczególności rodziny bezpośrednio zagrożone wykluczeniem społecznym.	Działania ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba zatrudnionych asystentów rodziny	Wzrost	Budżet Gminy
---	--	----------------------------------	---	--------	--------------

II CEL STRATEGICZNY
Skuteczny system opieki nad rodziną

II CEL SZCZEGÓŁOWY
Pakiet działań aktywizujących dla rodzin i dzieci

Kierunki działań	Okres realizacji	Jednostka realizująca oraz partnerzy realizacji	Wskaźniki monitorujące (roczne)	Prognoza	Źródła finansowania
1. Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez rozwijanie oferty sportowej i kulturalnej, w szczególności pakietów rekreacyjno-integracyjnych	Działania ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Monitorujący, Placówki	Liczba rodzin korzystających z dostępnej oferty	Wzrost	Budżet Gminy, Programy Rządowe, Środki własne instytucji i organizacji, dodatkowe środki

(konieczna kontynuacja rozbudowy lokalnej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej przez Gminę Bejsce).		Oświatowe, Placówki Służby Zdrowia, Policja, Ochotnicza Straż Pożarna, Organizacje Pozarządowe			
2. Rozwój placówek wsparcia dziennego oraz świetlic socjoterapeutycznych i wiejskich, jako miejsc bezpośredniej integracji społecznej na szczeblu środowiska lokalnego oraz profilaktyki zagrożeń społecznych i socjalnych.	Działania ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba grup wsparcia i samopomocy Liczba uczestników grup wsparcia i samopomocy	Wzrost Wzrost	Budżet Gminy
3. Systematyczna współpraca Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bejskach z placówkami oświatowymi w celu bieżącej analizy sytuacji dzieci i młodzieży uczęszczającej do szkół oraz rozwijania współpracy z rodzicami (pełna profilaktyka zagrożeń i zachowań patologicznych)	Działania ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Zespół Monitorujący, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba osób korzystających z oferowanych narzędzi (spotkania, konsultacje)	Wzrost	Budżet Gminy

4. Tworzenie warunków dla prawidłowego funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Zespół Monitorujący, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Sąd Rodzinny, Kuratorzy Sądowi, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Liczba założonych „Niebieskich Kart” Liczba zakończonych „Niebieskich Kart”	Spadek Wzrost	Budżet Gminy
---	--	---	--	----------------------	--------------

III CEL STRATEGICZNY
 Integracja społeczna i zawodowa oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

I CEL SZCZEGÓŁOWY
 Integracja zawodowa osób bezrobotnych, łagodzenie skutków bezrobocia oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Kierunki działań	Okres realizacji	Jednostka realizująca oraz realizacji	Wskaźniki monitorujące (roczne)	Prognoza	Źródła finansowania
------------------	------------------	---------------------------------------	---------------------------------	----------	---------------------

<p>1. Monitorowanie sytuacji osób bezrobotnych i ich rodzin we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Kazimierzy Wielkiej.</p>	<p>Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy w Kazimierzy Wielkiej</p>	<p>System monitorowania sytuacji osób bezrobotnych i ich rodzin</p> <p>Liczba bezrobotnych, w tym liczba bezrobotnych kobiet, bezrobotnych długoterminowych, bez wykształcenia średniego, poniżej 25 r.ż., niepełnosprawnych</p>	<p>- Spadek</p>	<p>Budżet Gminy, Fundusz Pracy</p>
<p>2. Zatrudnianie w ramach robót publicznych, prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych, praktyk i staży we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Kazimierzy Wielkiej.</p>	<p>Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy w Kazimierzy Wielkiej, Pracodawcy, Placówki Oświatowe</p>	<p>Liczba osób uczestniczących w szkoleniach, stażach, pracach społecznie użytecznych</p> <p>Liczba szkoleń, staży, prac społecznie użytecznych</p>	<p>Wzrost Wzrost</p>	<p>Fundusze unijne, Fundusz Pracy, Budżet Gminy,</p>
<p>3. Opracowywanie i realizowanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych, w tym współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej.</p>	<p>Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy w Kazimierzy Wielkiej, Organizacje Pozarządowe, Pracodawcy</p>	<p>Liczba programów</p> <p>Liczba uczestników programów</p>	<p>Wzrost Wzrost</p>	<p>Budżet Gminy, Fundusze unijne</p>

<p>4. Rozwój form wsparcia sprzyjających tworzeniu osobistego potencjału zatrudnienia osób bezrobotnych w trudnej sytuacji socjalno-bytowej i ich rodzin.</p>	<p>Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy w Kazimierzy Wielkiej, Organizacje Pozarządowe</p>	<p>Liczba osób bezrobotnych korzystających z różnych form wsparcia</p>	<p>Wzrost</p>	<p>Budżet Gminy</p>
<p>5. Upowszechnianie ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, stażach, organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego.</p>	<p>Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy w Kazimierzy Wielkiej</p>	<p>Liczba osób bezrobotnych z terenu gminy uczestniczących w szkoleniach, stażach, robotach publicznych, pracach interwencyjnych oraz pracach społecznie użytecznych</p>	<p>Wzrost</p>	<p>Budżet Gminy</p>
<p>6. Podejmowanie działań pobudzających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców Gminy Bejsce.</p>	<p>Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy w Kazimierzy Wielkiej</p>	<p>Liczba szkoleń Liczba uczestników szkoleń</p>	<p>Wzrost Wzrost</p>	<p>Budżet Gminy</p>
<p>7. Rozwój pracy socjalnej na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, między innymi, w oparciu o zawieranie i</p>	<p>Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej</p>	<p>Liczba realizowanych kontraktów socjalnych</p>	<p>Wzrost</p>	<p>Budżet Gminy</p>

realizowanie kontraktów socjalnych.					
8. Wzrost dostępu do lokali mieszkalnych dla grup najbardziej zagrożonych bezdomnością, w tym ofiar przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez utworzenie mieszkań chronionych	Działania ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba lokali mieszkalnych przeznaczonych dla grup zagrożonych bezdomnością Liczba utworzonych mieszkań chronionych	Wzrost	Budżet Gminy

II CEL STRATEGICZNY
Integracja społeczna i zawodowa oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

II CEL SZCZEGÓŁOWY
Integracja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych oraz starszych

Kierunki działań	Okres realizacji	Jednostka realizująca oraz partnerzy realizacji	Wskaźniki monitorujące (roczne)	Prognoza	Źródła finansowania
1. Stworzenie możliwości do pełnej rehabilitacji leczniczej, psychologicznej i społecznej osób niepełnosprawnych.	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki Oświatowe, Organizacje Pozarządowe,	Liczba świadczeniobiorców rehabilitacji leczniczej i psychologicznej Liczba godzin zajęć rozwijających i podtrzymujących umiejętności samodzielnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnością	Wzrost Wzrost	Budżet Gminy
2. Zwiększenie dostępności usług opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych, między innymi w	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba usług opiekuńczych Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych	Wzrost Wzrost	Budżet Gminy

ramach rozwijania prac społecznie użytecznych oraz poprzez promocję wolontariatu.					
3. Wsparcie dla osób starszych i chorych poprzez pomoc w tworzeniu warunków dla funkcjonowania grup samopomocowych, np. kluby seniora.	Działania ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy	Liczba grup samopomocowych dla osób starszych i chorych Liczba uczestników grup samopomocowych	Wzrost Wzrost	Budżet Gminy
4. Zintegrowanie działań instytucji i organizacji pozarządowych na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów osób starszych i niepełnosprawnych, w tym z zaburzeniami psychicznymi.	Działania ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Organizacje Pozarządowe	Liczba wspólnie zrealizowanych projektów na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów osób starszych i niepełnosprawnych	Wzrost	Budżet Gminy
5. Współpraca z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) w zakresie likwidacji barier funkcjonalnych, w szczególności w obiektach użyteczności	Działania ciągle w horyzoncie czasowym strategii	PFRON, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki Oświatowe, Placówki Służby Zdrowia, Organizacje Pozarządowe	Liczba zlikwidowanych barier funkcjonalnych	Wzrost	PFRON, Budżet Gminy, Fundusze unijne, środki prywatne

publicznej.					
6. Wspieranie działań sprzyjających solidarności międzypokoleniowej oraz tworzenie warunków do pobudzania aktywności osób starszych w społeczności lokalnej.	Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje Pozarządowe	Liczba wspieranych inicjatyw Liczba osób starszych biorących udział w tych inicjatywach	Wzrost	Budżet Gminy

III CEL STRATEGICZNY
Integracja społeczna i zawodowa oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

III CEL SZCZEGÓŁOWY
Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień

Kierunki działań	Okres realizacji	Jednostka realizująca oraz partnerzy realizacji	Wskaźniki monitorujące (roczne)	Prognoza	Źródła finansowania
------------------	------------------	---	---------------------------------	----------	---------------------

<p>1. Realizacja Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Bejsce oraz przeciwdziałanie narkomanii.</p>	<p>Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii</p>	<p>Urząd Gminy, Policja, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Dom Kultury, Placówki Oświatowe, Kluby Sportowe i Organizacje Młodzieżowe, Placówki Służby Zdrowia, Organizacje Pozarządowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna</p>	<p>Zgodne z wskaźnikami realizacji poszczególnych zadań ujętymi w PPRPAGB</p>	<p>Zgodnie z założeniami Wskazanych programów</p>	<p>Budżet Gminy</p>
<p>2. Współpraca samorządu i jednostek samorządowych z placówkami oświatowymi oraz organizacjami pozarządowymi na rzecz prowadzenia kampanii edukacyjnych i profilaktycznych dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych.</p>	<p>Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii</p>	<p>Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówki Oświatowe i Organizacje Pozarządowe,</p>	<p>Liczba szkół, z którymi podjęto współpracę</p> <p>Liczba programów, akcji profilaktycznych realizowanych w placówkach oświatowych</p> <p>Liczba odbiorców, uczestników realizowanych programów, konkursów, akcji profilaktycznych</p>	<p>Wzrost</p> <p>Wzrost</p> <p>Wzrost</p>	<p>Budżet Gminy</p>
<p>3. Monitorowanie punktów sprzedaży alkoholu, w tym przestrzegania zakazu sprzedaży</p>	<p>Działania ciągłe w horyzoncie czasowym strategii</p>	<p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Urząd Gminy</p>	<p>Liczba kontroli przeprowadzonych w punktach sprzedaży</p>	<p>Wzrost</p>	<p>Budżet Gminy</p>

alkoholu osobom nieletnim oraz osobom nietrzeźwym.					
4. Organizowanie i finansowanie we współpracy z placówkami leczenia uzależnień różnych form pracy uzupełniającej proces terapeutyczny organizowanych poza podstawowym procesem leczenia	Działania ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,	Liczba zrealizowanych programów Liczba uczestników	Wzrost Wzrost	Budżet Gminy
5. Wspieranie działań mających na celu powstawanie i funkcjonowanie grup wsparcia i samopomocy.	Działania ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba grup Liczba osób korzystających z pomocy grup	Wzrost Wzrost	Budżet Gminy

4.4 Sposoby monitorowania i oceny strategii

System monitorowania Strategii

Monitorowanie realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych planowane jest poprzez okresową ocenę stopnia osiągnięcia określonych kierunków priorytetowych i stopnia realizacji zaplanowanych przedsięwzięć. Za wykonywanie zbiorczych sprawozdań, gromadzenie i upowszechnianie zbiorczych danych z zakresu monitorowania stopnia realizacji **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bejsce** odpowiedzialny jest **Zespół Monitorujący ds. Rozwiązywania Problemów Społecznych**, który zostanie powołany zarządzeniem Wójta Gminy Bejsce. W jego skład wejdą m.in.: przedstawiciele podmiotów realizujących strategię i współpracujących w jej realizacji np. lokalni liderzy społeczni. Zadaniem Zespołu jest nadzór nad wdrażaniem Strategii, koordynowanie działań związanych z realizacją Strategii oraz opracowywanie i zgłaszanie propozycji zmian, które należy wprowadzić w Strategii. Za realizację wyżej wymienionych działań główną odpowiedzialność przejmuje **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bejskach**.

Bazą informacji statystycznej, zbieranej na potrzeby wskaźników monitorowania będą źródła statystyki państwowej (GUS) na poziomie Gminy Bejsce oraz Powiatu Kazimierskiego (baza porównawcza głównych procesów społecznych). Poza tym bazę tą będą stanowiły informacje i dane otrzymane od instytucji i organizacji, grup środowiskowych biorących udział w programach związanych z poszczególnymi celami realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Bejsce. Częstotliwość pomiaru, a także raporty wskaźników ustalane będą w zależności od ich kategorii (produkt, rezultat, oddziaływanie) - kierunkowo w cyklu rocznym i powyżej.

Sposoby oceny realizacji Strategii

Ocena realizacji Strategii odbywać się będzie:

- na bieżąco w trakcie realizacji Strategii i wykonywania poszczególnych zadań (on-going);
- po jej pełnym wdrożeniu i zakończeniu (ex-post);

na podstawie określonych wskaźników, osiągniętego wymiernego rezultatu w porównaniu z okresem minionym, na podstawie oceny analizy sytuacji społeczno-gospodarczej i środowiskowej Gminy Bejsce.

Formalne monitorowanie realizacji zadań Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych planowane jest poprzez corocznie składane przez Zespół Monitorujący sprawozdania z realizacji zadań wynikających z obowiązującej Strategii w terminie do 30 czerwca.

System wdrażania zmian w Strategii

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Bejsce zostanie przyjęta w formie uchwały Rady Gminy w Bejskach. Wdrażane potencjalne zmiany przedmiotowego dokumentu będą także podlegały uchwaleniu przez Radę Gminy. Zmiany w Strategii inicjowane mogą być przez: Wójta Gminy Bejsce lub Zespół Monitorujący ds. Rozwiązywania Problemów Społecznych.

REALIZACJA STRATEGII

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Bejsce będzie realizowana zgodnie z przyjętymi kierunkami działań. Istotnym narzędziem wdrażania strategicznego rozwoju jest oddziaływanie samorządu gminnego na lokalne obszary społeczne: obszar informacji, wiedzy, kapitału i nieruchomości. Realizacji Strategii przewodniczyć będzie GOPS w Bejskach oraz organizacje i instytucje odpowiadające za kształt polityki rozwojowej i wspierające rozwój społeczny Gminy. Istotne uwarunkowania wynikające dla realizacji Strategii, stanowią przedstawione instrumenty finansowe, przewidziane, jako źródło wsparcia tego procesu i jego wykonalności (m.in. fundusze zewnętrzne ze szczebla ministerialnego oraz unijnego w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego).

Z punktu realizacji **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Bejsce** istotny wpływ na osiągnięcie jej celów będą miały:

- umacnianie i kreowanie rynków lokalnych, ich oddziaływania i kooperacji z zewnętrznym otoczeniem ekonomicznym o istotnym znaczeniu dla rozwoju Gminy Bejsce (Powiat Kazimierski, bliskość miasta Kraków);
- współpraca instytucji realizujących Strategię i wspierających rozwój społeczny Gminy Bejsce;

- wsparcie procesu realizacji Strategii przez wszystkie grupy społeczne i ich liderów.

5. WNIOSKI I UWAGI KOŃCOWE

Realizacja **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Bejsce** przyczyni się do wdrożenia na tym obszarze nowoczesnego modelu polityki społecznej. Strategia ukierunkowuje działania władz samorządowych i instytucji pomocy społecznej, w tym **Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bejskach** na pełnienie aktywnej roli w budowaniu nowoczesnego modelu systemu pomocy społecznej. Zorientowanie Strategii na wybranych grupach socjalnych przez pryzmat działań strukturalnych, inwestycyjnych oraz rozwojowych, jest najlepszą możliwością poprawy sytuacji wielu osób, a także zaktywizowania wielu grup podlegających wykluczeniu społecznemu.

Celem Strategii są działania długookresowe i długofalowe, polegające na inwestycji w kapitał ludzki, system edukacji, poprawę sytuacji materialnej, działania na rzecz poprawy rynku zatrudnienia, redukując problemy społeczno-socjalne mieszkańców Gminy Bejsce.

Strategia jest zatem instrumentem nowoczesnej polityki społecznej wdrażanej na poziomie lokalnym przez **Władze Samorządowe Gminy Bejsce**, mającym pobudzać do aktywności organizacje, instytucje, środowiska działające w obszarze pomocy społecznej, rozwoju gospodarczego i społecznego Gminy.

Cele, kierunki działań oraz propozycje projektów zawarte w Strategii, pozwalają na dotarcie do **najbardziej potrzebujących grup społecznych, często marginalizowanych i wykluczonych ze społeczeństwa**. Strategia proponuje wdrożenie partnerstwa lokalnego między różnorodnymi partnerami społecznymi, jako zasady rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców Gminy Bejsce, co pozwala na rozwój i pogłębianie współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami i samorządem.

Strategia ukazuje również, poza układem organizacyjno-instytucjonalnym, **optymalny system finansowania polityki społecznej** i źródła pozyskiwania środków na rozwiązywanie problemów społecznych, w tym środków Unii Europejskiej w ramach **Europejskiego Funduszu Społecznego**. Stwarza to szansę na usprawnienie instytucjonalne sfery związanej z realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej, ograniczeniem negatywnych zjawisk społecznych, jak patologie, ubóstwo czy długoterminowe bezrobocie. Ważnym zadaniem jest

skonstruowanie mechanizmów finansowych pozwalających na łączenie środków z różnych źródeł.

W Strategii zarysowano model sieciowej współpracy dla rozwiązywania poszczególnych problemów natury społecznej. W ramach programowania strategicznego, wdrażania i oceny realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Bejsce, możliwe jest **zintegrowanie współpracy i wysiłków poszczególnych partnerów oraz włączenie nowych partnerów**, zarówno bezpośrednio na **szczeblu gminnym** (pobudzenie mieszkańców w większej aktywności społeczno-integracyjnej np. opcja założenia spółdzielni socjalnej), jak i **powiatu kazimierskiego** (wykorzystanie doświadczeń samorządu powiatowego w zakresie nowych narzędzi integracji społecznej oraz opcja wspólnych projektów partnerskich np. w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego) oraz innych instytucji wspierających, wraz z ponownym zdefiniowaniem ról i zadań podmiotów, które realizują przedsięwzięcia z zakresu polityki społecznej. Dotyczy to łącznie: władz samorządowych, instytucji pomocy społecznej oraz lokalnych organizacji pozarządowych.

Z uwagi na fakt transferowania ze szczebla centralnego zadań i środków na cele społeczne na poziom lokalny, Strategia zawiera zasady współpracy oraz komunikowania się partnerów, w tym także **współpracy między władzami samorządowymi a rządowymi**. Konieczne jest tu oddanie wielu kompetencji lokalnym organizacjom i podmiotom, by w ten sposób zapewnić efektywne rozwiązywanie problemów społecznych mieszkańców Gminy Bejsce. W ramach prac nad Strategią stworzono przejrzystą identyfikację grup i problemów społecznych, przy pełnym uwzględnieniu **specyfiki poszczególnych zjawisk społecznych**, takich jak ubóstwo, bezrobocie, problemy materialne i wychowawcze rodzin, marginalizacja i wykluczenie społeczne.

Niezwykle ważną sprawą ujętą w Strategii jest konieczność budowy stałej platformy instytucji i organizacji, koordynującej działania na rzecz rozwiązywania problemów społecznych. W tym aspekcie zaproponowano rozwiązanie w postaci **Zespołu Monitorującego ds. Rozwiązywania Problemów Społecznych**. W tym procesie należy zapewnić wzmocnienie kadrowe i lokalowe kluczowej instytucji wdrażania Strategii, jaką jest **Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bejskach**. W ramach Strategii zaproponowano również monitoring i ocenę skuteczności realizacji zadań strategicznych.

W ramach wdrażania **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Bejsce** należy podjąć następujące działania zmierzające do osiągnięcia celów strategicznych:

1. Zapewnienie montażu finansowego ze środków samorządowych, państwa, funduszy europejskich oraz ewentualnych prywatnych (mechanizm Partnerstwa Publiczno-Prywatnego tzw. PPP);
2. Profesjonalne przygotowanie instytucji i kadr, które będą zarządzać, wdrażać i monitorować projekty strategiczne w sferze społecznej Gminy Bejsce;
3. Wzmocnienie systemu organizacyjnego oraz podniesienie nakładów na infrastrukturę techniczną Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bejskach, który posiada kluczową rolę w procesie wdrożenia programu społecznego na terenie Gminy Bejsce;
4. Reorientacja wydatków w ramach polityki społecznej w kierunku zwieszenia nakładów na „integrację poprzez aktywizację” oraz rozszerzenie tych form na wszystkie obszary występowania problemów społecznych;
5. Długofalowa i intensywna współpraca partnerska z innymi samorządami i jednostkami sąsiednimi, działającymi również w sferze profilaktyki i integracji społecznej (sąsiednie gminy, instytucje społeczne powiatu kazimierskiego itd.);
6. Wprowadzenie rozwiązań umożliwiających jeszcze większy udział organizacji niepublicznych (zwłaszcza pozarządowych) w realizacji publicznych usług z zakresu pomocy społecznej.

Od realizacji powyższych założeń i determinacji w procesie wdrażania **Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Bejsce** zależeć będzie efektywność i zdolność instytucji, organizacji i władz samorządowych do rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców Gminy Bejsce w perspektywie długofalowej.